

Een vruchtbare drie-eenheid

CIRCULARITEIT KOPPELEN AAN SOCIALE IMPACT

De driehoek social return, circulariteit en toekomstbestendigheid blijkt een vruchtbare en innige drie-eenheid waarmee Verweij Houttechniek, producent van houten ramen, deuren, kozijnen en prefab producten, veel losmaakt. Bij co-makers, opdrachtgevers, maar ook bij zichzelf. Resource manager Nicole Heij vertelt enthousiast: "Het kost heel veel tijd en energie om zoiets tot stand te brengen, maar we krijgen er veel voor terug."

Tekst **Evamarije Smit**

Beeld **Verweij Houttechniek**

● EEN VRUCHTBARE DRIE-EENHEID

Er startte een lange, spannende zoektocht naar mogelijkheden nadat Verweij Houttechniek in 2018 de wens uitsprak om iets te doen aan de afvalstroom die uit de te renoveren woningen komt. Voor wat later het pilotproject NextLife zou gaan heten, viel hun keuze op stapeldorpeldeuren die uit renovatieprojecten worden gehaald en als bouw- en sloopafval afgevoerd worden. Dat is verleden tijd. Nu krijgen de deuren een tweede leven bij een Amsterdamse meubelontwerper, Cartoni Design, die er tafels van maakt. De deuren, van de hoogste kwaliteit hout, worden ontmanteld door Stichting De Terugwinning, een partij die mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt weer 'arbeidsfit' maakt. De afvalstroom wordt tot het minimum beperkt en 60% van het hout wordt in de vorm van korte lengtes onbehandeld hout hoogwaardig hergebruikt.

Ook hun ecologische voetprint, onder andere veroorzaakt door de CO₂-uitstoot, wil het familiebedrijf uit Woerden snel verkleinen. De ambities zijn groot: in 2030 wil Verweij een reductie van CO₂-uitstoot behalen van 70% en nog eens 10 jaar later wil het bedrijf überhaupt geen CO₂-uitstoot meer veroorzaken. Bovendien wil Verweij in 2040 volledig circulair opereren. Voor het behalen van deze doelstellingen kun je aan een paar knoppen draaien: het hout komt alleen uit duurzaam beheerde bossen en ook wordt het verbruik van grondstoffen gereduceerd. De CO₂-uitstoot wordt steeds gemonitord en gemeten en processen en producten worden aangepast met minder uitstoot als gevolg. De laatste twee knoppen zijn hergebruik en het recyclen van materialen. Nicole Heij: "We willen deze doelstellingen ook koppelen aan maatschappelijke impact, liefst in de regio." Zo ontstond de basis van NextLife: moderne, mooi vormgegeven tafels van oude deuren die bij De Terugwinning uit elkaar worden gehaald, verzaagd en geschaafd.

Pionieren

Zo eenvoudig als het nu klinkt was de start beslist niet. In eerste instantie wilde Verweij het materiaal zelf behouden en er gloednieuwe ramen van maken, maar na veel gepuzzel bleek dat het onder aan de streep wat betreft de doelstellingen niets zou opleveren. Die optie viel af. Intussen was het ook duidelijk geworden dat het hele productieproces van deuren ontmantelen tijdsintensief en tegenovergesteld is aan de bestaande productieprocessen en daardoor moeilijk in te passen in de fabriek in Woerden. Het werd dus zaak mensen en bedrijven te vinden die iets met de houten deuren konden doen. De pioniersgeest van Verweij werd aangesproken en er werd veel genetwerkt. Op een regionale beurs waar ondernemers hulpvragen kunnen uitzetten, kwam David Verweij in contact met Arjan Nihot, notabene ook uit Woerden. Nihot zocht enkele tweedehands machines voor de werkplaats van zijn stichting De Terugwinning. De specifieke machines had Verweij niet, maar wel deuren. Het gesprek kon beginnen.

Arjan Nihot, die als voormalig boomkweker 'iets heeft met hout', herinnert zich het eerste gesprek nog goed. "De vonk sloeg vrijwel direct over. Het enthousiasme om circulair te werken met lokale mensen sluit perfect aan bij mijn stichting." De Terugwinning is een zorgbedrijf op een circulair platform met een hart voor armoedebestrijding. Concreet betekent dit dat Nihot 30 mensen een dagbesteding en (werk)ervaring biedt. Dertig verschillende mannen en (een paar) vrouwen met diverse achtergronden en redenen om daar te zijn. Velen zaten jaren thuis op de bank met een uitkering en hadden nauwelijks perspectief op werk, een situatie die armoede in de hand werkt. Arjan Nihot vertelt van een man die al 17 jaar thuis zit met ernstige gezondheidsklachten en zijn frustratie afrea-geert op zijn gezin. Door hem enkele uren in de week bij de stichting werk te laten verrichten maakt dat thuis een enorm verschil.

Vlieg dit niet aan
als een project,
maar maak het
onderdeel van je
bedrijfsvoering.

NICOLE HEIJ

● EEN VRUCHTBARE DRIE-EENHEID

Nihot: "Dat is de sociale impact die ik wil maken." Nihot werkte al voor het ANWB-fietsenplan (leden geven fietsen die de stichting opknappt en gratis weggeeft aan kinderen in armoede) en de deuren waren van harte welkom om de activiteiten van De Terugwinning verder uit te breiden. Sinds de stichting is opgericht in 2018 hebben al 11 mensen de weg teruggevonden naar regulier betaald werk. Het is zijn doel om zoveel mogelijk mensen 'arbeidsfit te maken', maar het is niet

Dat is de sociale impact die ik wil maken.

voor iedereen weggelegd. "De gemeenten hebben in deze regio 5000 mensen op de bank zitten met een uitkering. Niet iedereen is terug te brengen naar de reguliere arbeidsmarkt, maar in mijn visie is een vorm van participatie voor al deze mensen wel mogelijk. Er is alleen iets vreselijk mis met de toeleiding: de match tussen deze grote groep thuiszitters en de buitenwereld wordt nauwelijks gemaakt. Dat is triest en moet beter." Samenwerkingen zoals met Verweij helpen een signaal af te geven naar gemeenten en maatschappelijke (zorg)instellingen die samen moeten optrekken, vindt Nihot.

Geen werkdruk

Hoewel het mooi is wanneer mensen uitstromen naar betaald werk, is de core business van de stichting veiligheid creëren. De

Terugwinning is een plek waar mensen de tijd krijgen zichzelf te hervinden. Werkdruk wordt vermeden. Elke ochtend is het afwachten wie zich meldt. Nihot staat daar volledig achter en richt zijn aandacht op wat mensen wel kunnen, op hun talenten en mogelijkheden. Zelf voert hij alle (sociaalpsychologische) gesprekken, maar wordt bijgestaan door vier professionele begeleiders en een houtspecialist. Deze laatste is gekomen vanwege de samenwerking met Verweij. De deuren worden vrijgemaakt van het hang- en sluitwerk, glas(latten) en spijkertjes die de zaagmesses kunnen beschadigen. Dan wordt de deur verzaagd en geschaafd, wat stukken massief hout oplevert die op de pallet worden gestapeld en naar Cartoni Design worden vervoerd.

Om er zeker van te zijn dat het hele proces, van de demontage van de deur tot en met het aanleveren van het hout bij de meubelmaker, inderdaad milieuwinst oplevert heeft Verweij de hulp van NIBE (Nederlands Instituut voor Bouwbiologie en Ecologie) ingeschakeld. Afhankelijk van de transportafstanden en houtsoort is een besparing op de CO₂-uitstoot tot wel 40% te behalen. Per project kan uitgerekend worden wat de milieuwinst is. Heij: "Er ontstaat een prachtig initiatief, een samenwerking op lokaal niveau met een sociale en maatschappelijke impact, dan wil je wel dat het ook echt klopt. Dat het echt milieuvriendelijker is en bijdraagt aan onze circulaire doelstelling en het verminderen van de afvalstroom en CO₂-footprint. Het was een hele klus, maar nu weten we zeker dat dit hele verhaal te onderbouwen is met cijfers en feiten."

Verhaal telt

De respons is overweldigend en positief. Opdrachtgevers, hoofdzakelijk corporaties en vastgoedonderhoudsbedrijven, zijn geraakt door het verhaal en zijn enthousiast over het koppelen van duurzaamheidsambities aan maatschappelijke doelen met een

De oude deuren worden bij De Terugwinning uit elkaar gehaald, verzaagd en geschaafd.

sociale impact. Ook bij ketenpartners en andere stakeholders merken ze dat het verhaal achter dit project aanslaat: “Ondernemers blijken allemaal een bijdrage te willen leveren aan maatschappelijke ontwikkelingen met een sociale impact”, aldus Nicole Heij.

Heij kijkt terug op een bijzonder en leerzaam proces. Ze is vooral blij met Arjan Nihot, die als ervaringsdeskundige goed met de doelgroep overweg kan. “De doelgroep die Arjan begeleidt en eerst (weer) moet wennen aan werken, kunnen wij niet goed genoeg begeleiden. Dat hebben we gewoon niet in huis. Daarom steunen we heel graag zijn stichting, die daarvoor in het leven is geroepen.” Dit onderkennen is een belangrijke les; de samenwerking opzoeken is beter.

Heij: “Een andere les is dat je echt lange tijd de drijvende kracht bent om de nodige samenwerkingen en oplossingen te vinden. Totdat het echt staat moet je de regie in eigen handen nemen en houden. Het heeft ons veel tijd gekost en het vereist een enorme intrinsieke motivatie en doorzettingsvermogen, je bereikt dit niet als je afhankelijk opstelt van externe organisaties.” Een laatste les en succesfactor is dat dit soort processen niet als een project aangevlogen moeten worden. Het is een continue stroom die onderdeel uitmaakt van je bedrijfsvoering. Heij besluit: “De volgende ideeën dienen zich aan, maar we willen iedereen alvast laten weten dat we hun stapeldorpeldeuren een prachtig, verantwoord en duurzaam tweede leven kunnen geven.” ●